

Intervju

Wolfgang Petrič, bivši visoki predstavnik

Dejton je prošlost, mora se graditi funkcionalna država

Sada se mora napraviti održivi kompromis • Jesu li potrebne tolike vlade i parlamenti entiteta • Najvažniji je razvoj ekonomije

Razgovarao:
Sead NUMANOVIĆ

Asocijacija Bosna i Hercegovina 2005 organizira u Ženevi 20. i 21. oktobra veliku međunarodnu konferenciju o BiH i Dejtonskom sporazumu deset godina nakon njegovog potpisivanja.

Kako u razgovoru za „Dnevni avaz“ ističe Wolfgang Petrič (Wolfgang Petrisch), bivši visoki predstavnik i trenutni ambasador Austrije pri Ujedinjenim narodima i Svjetskoj trgovinskoj organizaciji u Ženevi, svrha konferencije je da se razgovara o tome kako dalje izgrađivati BiH kao modernu evropsku državu.

Kako je najavljeno, uz Petriča, na konferenciji u Ženevi govorit će i Oli Ren (Olli Rehn), komesar za proširenje Evropske unije, predsjedavajući Vijeća ministara BiH Adnan Terzić, Paddy Ešdaun (Paddy Ashdown), visoki predstavnik u BiH, bivši visoki predstavnik Karl Bildt (Carl Bildt), nekadašnji američki izaslanik za BiH Džim O'Brajen (Jim O'Brien) i mnogi drugi.

Šta dalje

□ **Konferencija u Ženevi nosi naziv „Deset godina Dejtona i - nakon toga“.**

- Ideja je ne samo da se obilježi deseta godišnjica Dejtona nego i da se razgovara o tome šta dalje. Bosanci se trebaju dogovoriti o tome kako će njihova budućnost izgledati. Ponuđena im je evropska budućnost i sada trebate razmotriti kako je prihvatiti.

□ **Je li to neka vrsta konferencije na kojoj će biti mijenjan Dejton?**

- Dejton je prošlost. On je bio veoma bitan u zaustavljanju

je da se pogleda i iza Dejtona.

□ **S Dejtonom je gotovo. Šta sada?**

- Na bazi širokog konsenzusa Bosanaca mora se graditi funkcionalna država. Sjetite se da je rat počeo jer nacionalističko srpsko vodstvo nije prihvatilo referendum o nezavisnosti BiH.

Sada je potreban održivi kompromis koji bi napravili pre-

□ **Amerikanci su već rekli kakva je njihova vizija buduće BiH - države s jednim predsjednikom, jakim premijerom i snažnim parlamentom...**

- Bitno je napraviti dogovor koji će funkcionirati. Što je efektivniji i racionalniji sistem, to je bolje. No, važnije od toga je da dogovorena rješenja funkcioniraju. Trenutno živim u Švic-

Petrič: BiH čekaju evropski izazovi

dstavnici najširih struktura u BiH. Mislim da se sada pažnja svih treba usmjeriti upravo na to. Mora se izgraditi BiH kao održiva, funkcionalna evropska država.

Stav SAD

□ **Šta namjeravate reći na konferenciji?**

- Želim slušati s posebnom pažnjom šta će Bosanci koji su u BiH ili u dijaspori, reći. Dijaspore je ogroman potencijal ove zemlje i treba ga potaknuti da

arskoj, koja ima rotirajućeg predsjednika - svake godine novi je šef države. To je njihov model koji funkcionira, iako bi neko mogao reći da to baš i nije najsrjetnije rješenje.

BiH, u svakom slučaju, mora razvijati mnogo racionalniji sistem vlasti od postojećeg, no ono što se dogovori mora biti funkcionalno. Dogovor se može postići samo na osnovu kompromisa.

BiH će uvijek biti multietnička i decentralizirana država, ali to ne smije biti prepreka razvoju ekonomije. To je najvažniji zadatak u narednih nekoliko godina u BiH. S razvijenošću ekonomijom, imate i bolje socijalne programe...

□ **Kada bi razgovori domaćih političara o promjeni ustava trebali početi?**

- Žao mi je što prilično uspješan početak prije tri godine u razgovorima u Sarajevu i na Mrakovici nije nastavljen odmah. Drago mi je što se sa Vlašićem sada to vraća. Ali, bosanski lideri trebaju odlučiti o tome šta promijeniti i kako.

Početi treba s lakšim pitanjima poput toga da li su nam potrebne tolike vlade i parlamenti entiteta, kako da racionaliziramo ogroman birokratski aparat i pretvorimo ga u istinski servis javnosti koji će služiti ljudima.

Kosovo nema veze s BiH

- Ne vidim nikakve veze između razgovora o promjeni Ustava BiH i rješavanja statusa Kosova.

Ne smatram ni da vaša zemlja treba čekati na bilo šta, pa ni na razgovore o rješavanju budućnosti te nekadašnje jugoslavenske pokrajine.

BiH ima dovoljno svojih problema i treba biti spremna za

izazove koje će Evropa postaviti pred vas. Hrvatska i Srbija već su na putu u EU i BiH ne može, niti treba, čekati da iko drugi rješava svoje probleme da bi se stanje u BiH mijenjalo.

Ako bismo čekali rješenje problema ovdje ili ondje, niko ništa ne bi radio i ne bi bilo nikakvog progressa, samo bi se gomilali problemi.

bude uključen. Što se mene tiče, više ću slušati iako znam veoma mnogo o BiH i mogu dati neke svoje poglede kako se na najbolji način nešto može uraditi.

No, radije ću prostor dati Bosancima da govore i iznesu svoju viziju BiH u ujedinjenoj Evropi.

rata i dao je potreban poticaj za novi početak. S interpretacijom Dejtona kakvu je pravila međunarodna zajednica, prvenstveno visoki predstavnik, ostvareno je mnogo toga. No, sada, s onim što je Ešdaun uradio u reformiranju policije, vojske, poreznog sistema, vrijeme